

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8
[Total No. of Printed Pages : 8

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **318-EK (RS)**

Code No. : **318-EK (RS)**

ಡಿ.ಎಲ್.ಎಡ್. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ

D.El.Ed. FIRST YEAR

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು (ಕಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾ.) — ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ
FACILITATING LEARNING (LPS) — ENVIRONMENTAL STUDIES

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ)
(Kannada & English Versions)

(ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(Revised Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 08. 01. 2020]

Date : 08. 01. 2020]

ಸಮಯ : ಬಳಗ್ಗೆ 10.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00 ರವರೆಗೆ]

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada Version)

ಭಾಗ - I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕಡ್ಡಾಯ : $10 \times 1 = 10$

1. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಗುವು ತನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಷೇತ್ರ

(A) ಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿತ

(B) ಸಂರಕ್ಷಣೆ

(C) ಅವಲಂಬಿತ

(D) ಶಾರೀರಿಕ

2. ಮಗುವಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಅರಿವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ ?

(A) ಮನೆ

(B) ಕುಟುಂಬ

(C) ಪರಿಸರ

(D) ದೇಹ

D.El.Ed. - I (RS)

9023

[Turn over

3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ
- (A) ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ. (B) ಎನ್.ಸಿ.ಟಿ.ಇ.
(C) ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ. (D) ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್.
4. ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ
- (A) ನೀರು (B) ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು
(C) ಗಾಳಿ (D) ಕಬ್ಬಿಣ
5. ಮಾನವನ ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ
- (A) ಅನುವಂಶಿಕತೆ (B) ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ
(C) ಶಿಕ್ಷಣ (D) ಕುಟುಂಬ
6. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯು
- (A) ವ್ಯವಸಾಯ (B) ಕೈಗಾರಿಕೆ
(C) ಮಾನವನ ವೈಯುಕ್ತಿಕ (D) ಗಂಗೆ ಪೂಜೆ
7. ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಯ ಲೇಖನದಿಂದ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕವಾದ ಕ್ರಮ
- (A) ಕಥಾ ವಿಧಾನ (B) ಉಪನ್ಯಾಸ ವಿಧಾನ
(C) ಚರ್ಚಾ ವಿಧಾನ (D) ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕಾ ವಿಧಾನ
8. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮುಖ ಹಂತ
- (A) ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ (B) ವಿಸ್ತರಣೆ
(C) ವಿವರಣೆ (D) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
9. ಈ ಜೀವಸತ್ವವಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ?
- (A) ಜೀವಸತ್ವ ಬಿ (B) ಜೀವಸತ್ವ ಸಿ
(C) ಜೀವಸತ್ವ ಎ (D) ಜೀವಸತ್ವ ಡಿ
10. ವಿಷಯ ಸೂಚಿ, ಮುಖ್ಯ ಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಂಶಗಳಿರುವ ಭಾರತದ ಪರಿಸರೀಯ ವಿಷಯಗಳ ತುಣುಕುಗಳ ಒಂದು ಮಾಸಿಕ ಸಂಗ್ರಹ
- (A) ಗ್ರೀನ್ ಫೈಲ್ (B) ಹಾರ್ಗ್ ಬಿಲ್
(C) ಡೌನ್ ಟು ಅರ್ಥ್ (D) ಇಂಡಿಯಾ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಲಿ

ಭಾಗ - II

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ : $5 \times 2 = 10$

11. ಎಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
12. ಮಗುವಿನ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಐದು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
13. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
14. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಜೀವ ಮತ್ತು ನಿಜೀವ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
15. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ಎದುರಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
16. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
17. ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
18. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊರಾಂಗಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಬಹು-ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಚಿಸಿ.

ಭಾಗ - III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ (a) ಅಥವಾ (b) ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$

19. a) ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪರಿಸರದ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಅಜೈವಿಕ ಅಂಶಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
20. a) ಆವಾಸ ಎಂದರೇನು ? ಜೀವಿಯ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟು (NCF) 2005 ನೇ ಆಧಾರಿತ NCERT ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯವಸ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಐದು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

21. a) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟು (NCF) 2005 ರ ಐದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಒಂದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸುವಿರಿ ? ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
22. a) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ತರಗತಿಯ ಒಳಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವ ಐದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ನೀವು ಸಂಘಟಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
23. a) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಕಥಾ ವಿಧಾನವು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ?

ಅಥವಾ

- b) ದ್ವಿಧಳ ಸಸ್ಯದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು, ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಆ ಭಾಗಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ.
24. a) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ?

ಅಥವಾ

- b) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ತಾವು ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಿರಿ ?
25. a) 'ಕೃಷಿಯ ಹಂತಗಳು' ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವಾಗ ತಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವವನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅನ್ವಯಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿರಿ ?
26. a) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ 'ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.' ಎಂಬುದನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಬಳಕೆ ಉತ್ತಮ. ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

(English Version)**PART – I**

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the answer-book. All the questions are compulsory. 10 × 1 = 10

1. In which domain the child interacts with its environment and also acquires problem solving skills ?
(A) Cognitive (B) Conservation
(C) Dependent (D) Physical.
2. From where does the awareness of world of the child begin ?
(A) Home (B) Family
(C) Environment (D) Body.
3. Which is the highest educational institution in India to organize Educational Research and Training ?
(A) DSERT (B) NCTE
(C) NCERT (D) NCF.
4. Which one is the example for biotic resource ?
(A) Water (B) Coal
(C) Air (D) Iron.
5. Which of the following plays an important role in human's physical development ?
(A) Heredity (B) Financial status
(C) Education (D) Family.
6. The use of water in cultural context is
(A) Agriculture (B) Industry
(C) Human's personal (D) Worshipping water.
7. The method of transacting EVS by using the information received from the article of newspaper is
(A) Story method (B) Lecture method
(C) Discussion method (D) Demonstration method.

8. In teaching-learning process of EVS the most important applying situation step is
- (A) Engage (B) Expand
(C) Explain (D) Evaluate.
9. Which vitamin food material is used to improve the eyesight ?
- (A) Vitamin B (B) Vitamin C
(C) Vitamin A (D) Vitamin D.
10. Monthly compilation of environmental clippings in India with index, keywords and summary is
- (A) Green file (B) Horn bill
(C) Down to Earth (D) India quarterly

PART - II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half a page*. $5 \times 2 = 10$

11. Mention any *four* characteristics of a young learner.
12. Mention *five* domains in childhood development and briefly explain any *two* of them.
13. Write any *four* points of the NCF-2005 that emphasise with respect to the environment and children's learning.
14. Write *four* differences between living and non-living things in the environment.
15. List out any *four* challenges faced by teachers while teaching EVS.
16. Write the *two* advantages of situational learning in EVS.
17. Write any *four* ways of organizing experimental learning.
18. Construct *two* multiple choice questions related to outside activities of EVS.

PART - III

There is an alternative question for each of the following. Answer either 'a' or 'b', each answer not exceeding *one page*. $8 \times 5 = 40$

19. (a) Briefly explain *five* main factors in the environment that influence a child's development.

OR

- (b) Explain the biotic and abiotic components that mutually depend on each other at environment.

20. (a) What is habitat ? Explain the importance of habitat in evolution and development of living beings.

OR

- (b) List out any *five* main objectives of environmental studies in the NCERT syllabus based on the NCF-2005.
21. (a) Write the *five* guiding principles underlying NCF-2005 of EVS and analyse any *one*.

OR

- (b) How do you develop aesthetic value among the students through the teaching of environmental studies ? Analyse.
22. (a) Briefly explain *five* strategies for using environment inside the classroom to facilitate learning EVS.

OR

- (b) Explain any *five* activities you would organize to keep your school surroundings garbage free.
23. (a) “Story telling method is one of the best suited methods for primary class.” Why ?

OR

- (b) Draw a Dicot plant and identify minimum five parts. Write the importance of those parts.
24. (a) How do you use Nature as a resource to teach environmental studies ?

OR

- (b) As an EVS teacher at primary class how do you develop teaching-learning materials ?
25. (a) How do you create direct experiences to the students while teaching the lesson ‘Agricultural steps’ ? Apply.

OR

- (b) How do you study a plant at the time of field trip ?

26. (a) “There are enough of opportunities for organizing experiential learning in EVS.” Evaluate.

OR

- (b) “Use of continuous and comprehensive evaluation is good in EVS learning process.” Verify.

